

SMERNICE

SMERNICA KOMISIE 2008/100/ES

z 28. októbra 2008,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 90/496/EHS o nutričnom označovaní potravín, pokiaľ ide o odporúčané denné dávky, prevodné faktory energetických hodnôt a vymedzenia pojmov

(Text s významom pre EHP)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Rady 90/496/EHS z 24. septembra 1990 o nutričnom označovaní potravín⁽¹⁾, a najmä na jej článok 1 ods. 4 písm. a) a j) a článok 5 ods. 2,

po porade s Európskym úradom pre bezpečnosť potravín,

keďže:

- (1) V smernici 90/496/EHS sa ustanovuje, že je potrebné vymedziť pojem „vláknina“.
- (2) Podmienky pre výživové tvrdenia ako napr. „zdroj vlákniny“ alebo „vysoký obsah vlákniny“ sú stanovené v prílohe k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 z 20. decembra 2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach o potravinách⁽²⁾.
- (3) Na dosiahnutie jednoznačnosti a súladu s ostatnými právnymi predpismi Spoločenstva, ktoré sa odvolávajú na uvedený pojem, je nevyhnutné vymedziť pojem „vláknina“.
- (4) Vo vymedzení pojmu „vláknina“ by sa mali zohľadniť relevantné výsledky práce komisie Codex Alimentarius a stanovisko týkajúce sa potravinovej vlákniny, ktoré 6. júla 2007 vydal Vedecký panel pre dietetické produkty, výživu a alergie Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín.
- (5) Vláknina sa tradične konzumuje ako rastlinný materiál a má jeden či viacero priaznivých fyziologických účinkov ako napr.: skracaje čas prechodu črevným traktom, zvyšuje objem stolice, je fermentovateľná črevnou mikroflórou, znižuje celkovú hladinu cholesterolu v krvi, znižuje hladiny LDL cholesterolu v krvi, znižuje množstvo postprandiálnej glukózy v krvi či znižuje hladiny inzulínu v krvi. Nedávne vedecké štúdie ukázali, že podobné priaznivé fyziologické účinky je možné pripísať aj iným uhlíkovodíkovým polymérom, ktoré nie sú stráviteľné a v požívanej potrave sa prirodzene nevyskytujú. Z tohto dôvodu je vhodné vymedzenie pojmu „vláknina“

doplniť o uhlíkovodíkové polyméry s jedným či viacerými priaznivými fyziologickými účinkami.

- (6) Uhlíkovodíkové polyméry rastlinného pôvodu, ktoré zodpovedajú vymedzeniu pojmu „vláknina“, môžu byť v rastline úzko spojené s lignínom, prípadne s inými neuhlíkovodíkovými zložkami, ako sú fenolické zlúčeniny, vosky, saponíny, fytáty, kutín, fytosteroly. V prípade, že sú tieto látky v úzkom spojení s uhlíkovodíkovými polymérami rastlinného pôvodu a spolu s uhlíkovodíkovými polymérami odobraté na analýzu vlákniny, je možné ich považovať za vlákninu. Ak sú však od uhlíkovodíkových polymérov oddelené a pridajú sa do potraviny, tieto látky by sa za vlákninu nemali považovať.
- (7) Aby bolo možné zohľadniť aktuálny vedecko-technický pokrok, je potrebné zmeniť a doplniť zoznam prevodných faktorov energetických hodnôt.
- (8) Zo správy z pracovného seminára FAO (Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo) zaoberajúceho sa energetickými hodnotami potravín vyplýva, že 70 percent vlákniny v tradičných potravinách sa považuje za fermentovateľných. Z tohto dôvodu je vhodné, aby priemerná energetická hodnota pre vlákninu bola 8 kJ/g (2 kcal/g).
- (9) Erytritol je možné použiť v širokej škále potravín. Okrem iného sa používa aj ako náhradka výživných látok ako cukor všade tam, kde sa vyžadujú nižšie energetické hodnoty.
- (10) Erytritol je polyol a podľa súčasných predpisov uvedených v článku 5 ods. 1 smernice 90/496/EHS by sa jeho energetická hodnota mala vypočítať pomocou prevodného faktora pre polyoly, čiže 10 kJ/g (2,4 kcal/g). Ak sa vychádza z tohto prevodného faktora, potom spotrebiteľ nie je plne informovaný o zníženej energetickej hodnote výrobku, ktorá sa dosiahla použitím erytritolu pri jeho výrobe. Vedecký výbor pre potraviny vo svojom stanovisku z 5. marca 2003 týkajúcom sa erytritolu uviedol, že energetická hodnota erytritolu bola nižšia ako 0,9 kJ/g (menej ako 0,2 kcal/g). Z tohto dôvodu je v prípade erytritolu vhodné prijať primeraný prevodový faktor energetickej hodnoty.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 276, 6.10.1990, s. 40.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 12, 18.1.2007, s. 3.

- (11) V prílohe k smernici 90/496/EHS je uvedený zoznam vitamínov a minerálov, ktoré môžu byť uvádzané v nutričnom označení, sú určené ich odporúčané denné dávky (RDA) a pravidlo týkajúce sa rozhodovania o tom, čo tvorí významné množstvo. Cieľom uvedeného zoznamu RDA je poskytnúť hodnoty pre nutričné označovanie a výpočet významného množstva.
- (12) Pravidlo rozhodovania o významnom množstve, uvedené v prílohe k smernici 90/496/EHS, vytvára odkaz v iných právnych predpisoch Spoločenstva, najmä v článku 8 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/46/ES z 10. júna 2002 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravinových doplnkov⁽¹⁾, v prílohe k nariadeniu (ES) č. 1924/2006 a v článku 6 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1925/2006 z 20. decembra 2006 o pridávaní vitamínov a minerálnych látok a niektorých ďalších látok do potravín⁽²⁾.
- (13) Zoznam RDA uvedený v prílohe k smernici 90/496/EHS je založený na odporúčaní zo spoločnej porady expertov FAO a WHO v Helsinkách v roku 1988.
- (14) Aby bolo možné zabezpečiť súlad s ostatnými právnymi predpismi Spoločenstva, mal by sa súčasný zoznam vitamínov a minerálov a ich RDA aktualizovať tak, aby zohľadňoval vedecký pokrok od roku 1988.
- (15) Vedecký výbor pre potraviny vo svojom stanovisku z 5. marca 2003 o úprave referenčných hodnôt pre nutričné označovanie uviedol referenčné hodnoty označovania pre dospelých. Toto stanovisko sa týka vitamínov a minerálov uvedených v prílohe I k smernici 2002/46/ES a v prílohe I k nariadeniu (ES) č. 1925/2006.
- (16) Prílohu k smernici 90/496/EHS je preto potrebné zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.
- (17) Opatrenia ustanovené v tejto smernici sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 90/496/EHS sa dopĺňa takto:

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 183, 12.7.2002, s. 51.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 404, 30.12.2006, s. 26.

1. Do článku 1 ods. 4 písm. j) sa dopĺňa veta:

„Definícia materiálu a v prípade potreby aj metódy analýzy sa uvádzajú v prílohe II.“

2. Do článku 5 ods. 1 sa dopĺňajú tieto dve zarážky:

„— vlákna 2 kcal/g – 8 kJ/g

— erytritol 0 kcal/g – 0 kJ/g.“

3. Príloha sa nahradí textom v prílohe I k tejto smernici.

4. Doplní sa text v prílohe II k tejto smernici.

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 31. októbra 2009. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení a tabuľku zhody medzi týmito ustanoveniami a touto smernicou.

Tieto ustanovenia uplatňujú s účinnosťou od 31. októbra 2012 takým spôsobom, aby zabránili obchodovaniu s výrobkami, ktoré nie sú v súlade so smernicou 90/496/EHS v znení zmien a doplnení vykonaných touto smernicou.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 28. októbra 2008

Za Komisiu
Androulla VASSILIOU
členka Komisie

PRÍLOHA I

Príloha k smernici 90/496/EHS sa nahrádza týmto:

„PRÍLOHA I

Vitamíny a minerály, ktoré môžu byť uvádzané, a ich odporúčané denné dávky (RDA)

Vitamín A (µg)	800	Chlorid (mg)	800
Vitamín D (µg)	5	Vápnik (mg)	800
Vitamín E (mg)	12	Fosfor (mg)	700
Vitamín K (µg)	75	Horčík (mg)	375
Vitamín C (mg)	80	Železo (mg)	14
Tiamín (mg)	1,1	Zinok (mg)	10
Riboflavín (mg)	1,4	Meď (mg)	1
Niacín (mg)	16	Mangán (mg)	2
Vitamín B6 (mg)	1,4	Fluorid (mg)	3,5
Kyselina listová (µg)	200	Selén (µg)	55
Vitamín B12 (µg)	2,5	Chróom (µg)	40
Biotín (µg)	50	Molybdén (µg)	50
Kyselina pantoténová (mg)	6	Jód (µg)	150
Draslík (mg)	2 000		

Pri rozhodovaní o tom, čo tvorí významné množstvo, by sa spravidla malo brať do úvahy 15 % odporúčanej dávky uvedenej v tejto prílohe, obsiahnutých v 100 g alebo v 100 ml, alebo v jednom balení, ak toto balenie obsahuje len jednu porciu.“

PRÍLOHA II

K smernici 90/496/EHS sa dopĺňa táto príloha II:

„PRÍLOHA II

Definícia materiálu, ktorý tvorí vláknu, a analytické metódy podľa článku 1 ods. 4 písm. j)*Definícia materiálu, ktorý tvorí vláknu*

Na účely tejto smernice sa pod ‚vláknou‘ rozumejú uhlíkové polyméry s tromi alebo viacerými monomérnymi jednotkami, ktoré sa netrávia ani nevstrebávajú v ľudskom tenkom čreve a patria do týchto kategórií:

- jedlé uhlíkové polyméry, ktoré sa bežne vyskytujú v požívanej potrave,
 - jedlé uhlíkové polyméry, ktoré sa získavajú z potravinových surovín fyzikálnymi, enzymatickými alebo chemickými metódami a ktoré majú priaznivý fyziologický účinok potvrdený všeobecne akceptovaným vedeckým dôkazom,
 - jedlé uhlíkové polyméry, ktoré majú priaznivý fyziologický účinok potvrdený všeobecne akceptovaným vedeckým dôkazom.“
-